

Eva Björg

Ægisdóttir

VANUIT
HET
DUISTER

THRILLER

‘Een thriller met diepgang die me aan de pagina’s gekleefd hield. Wat een debuut!’ *Goodreads*

Eva Björg Ægisdóttir

**VANUIT
HET
DUISTER**

De Fontein

Ze hoort hem lang voordat ze hem ziet. Ze hoort de trap kraken als hij naar boven komt. De ene voorzichtige stap na de andere. Hij probeert zijn voeten zachtjes neer te zetten, wil niemand wakker maken – zo goed en zo kwaad als dat gaat. Als zij het was geweest die midden in de nacht de trap op liep, zou ze helemaal boven komen zonder dat iemand er erg in had. Hij kan dat niet. Hij kent de trap niet zo goed als zij, weet niet waar je je voeten het best kunt zetten.

Ze knijpt haar ogen weer dicht, ze spant de spieren rond haar ogen zo hard aan dat het pijn doet. Ademt diep en rustig door. Hoopt dat hij haar snelle hartslag niet hoort; een hart slaat alleen zo snel als je wakker bent. Wakker en doodsbang. Ze herinnert zich dat papa haar naar zijn hart liet luisteren. Hij was zeker duizend keer de trap op en af gierend, stopte toen en riep haar. ‘Moet je horen,’ zei hij. ‘Hoor eens hoe snel mijn hart nu slaat. Dat komt omdat je lichaam meer zuurstof nodig heeft als je beweegt en je hart zorgt ervoor dat je lichaam die zuurstof krijgt,’ legde hij uit. Nu ligt ze doodstil en toch slaat haar hart veel sneller dan dat van haar papa had gedaan.

Hij komt dichterbij.

Ze kent het geluid van de laatste tree, net zoals ze het geluid kent van het dak als het hard waait en het geluid van de buitendeur als mama thuiskomt. Er verschijnen kleine sterretjes achter haar gesloten oogleden. Ze zweven rond, anders dan de sterren aan de hemel die zich maar heel af en toe bewegen. Dat kun je alleen niet zien, tenzij je heel lang kijkt en veel geluk hebt. Dat heeft zij nooit. Zij heeft nooit geluk.

*Nu voelt ze dat hij zich over haar heen buigt. Een zware ademhaling, als van een oude man. Ze ruikt een sigarettenlucht en ze weet dat als ze nu kijkt, ze donkergrijze ogen ziet. Onwillekeurig trekt ze het dekbed iets op, zodat ze haar gezicht beter verbergt, maar ze kan zich niet verstoppen. Die kleine beweging heeft haar verraden en hij weet nu dat ze alleen maar doet alsof ze slaapt. Niet dat het iets uitmaakt.
Het heeft nog nooit iets uitgemaakt.*

Elma was niet bang. Het voelde alleen zo. Zwetende handpalmen, een snelle hartslag. Ze was ook niet zenuwachtig. Ze werd zenuwachtig als ze voor mensen moest spreken en bloosde dan. Niet alleen in haar gezicht, dat ze onder een dikke laag make-up zou kunnen verbergen, maar ook haar hals en decolleté werden rood. Er verschenen rode en witte vlekken die je duidelijk kon zien.

Ze was zenuwachtig geweest toen ze met Steinar had afgesproken, in de tiende klas. Een vijftienjarig meisje met een vlekkerige boezem en veel te veel mascara op dat naar buiten sloop en hoopte dat haar ouders niet hoorden dat ze de voordeur achter zich sloot. Ze wachtte op hem op de hoek van de straat. Ze zaten op de achterbank, hij was zelf nog niet oud genoeg om te rijden, maar had een vriend die dat wel mocht. Ze hadden niet lang gereden en alleen een paar woorden met elkaar gewisseld toen hij zich naar haar overboog en zijn tong in haar mond stak. Ze had nog nooit gezoend en vond die tong groot en opdringerig, maar ze liet hem begaan. De vriend reed rustig verder terwijl ze zoenden en ze zag dat hij af en toe in de achteruitkijkspiegel keek en hen observeerde. Ze stond toe dat Steinar haar aanraakte, onder haar kleren, en deed net alsof ze dat ook fijn vond. Ze reden door dezelfde straat als waar ze nu was, met Lifehouse op de speakers en de bassen hoog. *There's nothing else to lose, there's nothing else to find.* De rillingen liepen over haar rug als ze eraan terugdacht.

Er zaten barsten in de stoep voor het huis van haar ouders. Ze parkeerde de auto en keek even naar de barsten. Ze zag ze voor haar ogen

dieper en wijder worden tot haar oude Volvo werd verzwoegen. Die barsten zaten er al sinds ze klein was. Toen waren ze weliswaar minder opvallend, maar het scheelde niet veel. Silja woonde in het blauwe huis aan de overkant en ze hadden vaak op de stoep gespeeld. Bij een spelletje was de grootste barst een oneindig diepe kloof, vol gloeiende lava en vonken die naar hen opstegen.

In het blauwe huis – dat niet blauw meer was, maar wit – woonde nu een gezin met twee kleine kinderen. Ze waren allebei blond en geknipt als Prins Valiant. Ze wist niet waar Silja nu woonde. Ze had haar vier jaar geleden voor het laatst gesproken, misschien wel langer.

Ze stapte uit de auto en liep naar het huis. Voor ze de deur opendeed, keek ze nog even naar de barsten in de stoep. Nu, ruim twintig jaar later, leek het haar helemaal niet zo'n slecht idee om erin te verdwijnen.

Een paar weken later – zaterdag 18 november 2017

Elma werd wakker van de wind. Ze bleef liggen en luisterde naar het geraas van de wind buiten het raam terwijl ze omhoogkeek naar het witgeschilderde plafond. Toen ze eindelijk uit bed kwam, was het te laat om nog iets anders te doen dan gedachteloos haar kleren aan te schieten en naar buiten te gaan met een bruinegelekte banaan in haar hand. De felle wind sneed in haar wangen toen ze buiten kwam. Ze trok de rits van haar jas omhoog en zette haar muts op terwijl ze haastig voortliep. Het licht van de straatlantaarns scheen op de stoeptegels in het duister en het grauwe asfalt glom na de vorst van die nacht. Haar voetstappen echoden in de stilte – er waren weinig mensen op straat; het was een zaterdagochtend in november.

Enkele minuten nadat ze haar warme flat had verlaten stond ze voor het lichtgroene gebouw van het politiebureau van Akranes. Elma probeerde rustig te ademen toen ze de koude deurknop vastpakte. Eenmaal binnen ging ze voor de balie staan, waarachter een oudere vrouw zat te telefoneren. Haar blonde haar krulde en haar gezicht was zongebruind en getaand. Ze stak haar wijsvinger, met een roodgelakte nagel, op om aan te geven dat Elma even moest wachten.

‘Mijn beste Jói, ik zal het hem zeggen. Ik weet dat het niet kan, maar het is echt niet iets voor de politie, het zijn gewoon wilde katten en ik raad je aan contact op te nemen met de dierenpolitie... Jói...’ De vrouw hield de hoorn een eindje van haar oor af en glimlachte verontschuldiging naar Elma. ‘Hoor eens, ik kan nu weinig doen. Misschien moet je het raam dichtdoen als je de deur uit gaat... Ja, ik weet dat die

Marokkaanse tapijten peperduur zijn. Beste Jói, ik spreek je later. Ik moet nu neerleggen. Tot snel, jongen.'

Ze legde de telefoon neer en zuchtte. 'Dat probleem met die zwerfkatten in Neðri-Skagi loopt echt de spuigaten uit. Hij liet het raam open toen hij even de deur uit ging en zul je net zien dat er zo'n kat binnenkomt die poept en plast op zijn antieke tapijt. Die arme kerel,' zei de vrouw en ze schudde haar hoofd. 'Maar goed, wat kan ik voor je doen?'

'Ja, hallo.' Elma schraapte haar keel en bedacht meteen dat ze was vergeten haar tanden te poetsen. Ze proefde nog de banaan op haar tong. 'Mijn naam is Elma. Ik heb een afspraak met Hörður.'

'Ja, ik weet wie je bent,' zei de vrouw. Ze stond op en stak haar hand uit. 'Mijn naam is Guðlaug, maar noem me alsjeblieft Gulla. En hou je jas aan. Het is hier zo koud, ik vraag al weken of de kachel kan worden gemaakt, maar dat heeft duidelijk geen prioriteit bij die armoedzaaiers van de politie,' zei ze vermoeid. 'Hoe gaat het met je ouders? Wat zullen ze blij zijn dat ze je weer thuis hebben, maar zo gaat het nu eenmaal met Skagi, het is nergens fijner wonen en de meesten komen terug als ze zien dat het gras heus niet groener is in het zuiden.' Gulla leek dat allemaal uit te braken zonder één keer adem te halen. Elma wachtte geduldig tot ze klaar was.

'Ze maken het uitstekend,' zei ze zodra ze ertussen kon komen. Onderwijl probeerde ze te bedenken waarvan ze Gulla zou moeten kennen. Vanaf het moment dat ze naar Akranes was verhuisd, vijf weken geleden, overkwam het haar voortdurend dat mensen die ze helemaal niet kende haar staande hielden op straat en tegen haar begonnen te praten. Meestal volstond het om wat te knikken en te glimlachen.

'Ach, sorry, ik klets altijd zo veel, je went er wel aan. Je kunt je mij waarschijnlijk niet meer herinneren, maar ik woonde aan dezelfde opgang als jij toen je nog maar een klein meisje van een jaar of zes was. Ik weet nog goed hoe schattig je eruitzag met die grote schooltas op je rug, op de eerste schooldag,' praatte Gulla verder en ze schaterlachte.

‘Ja, ja, dat weet ik nog wel, die schooltas, bedoel ik,’ zei Elma. Ze herinnerde zich nog vaag een groot, geel monster dat op haar rug werd gehesen en in die tijd ongeveer een vierde van haar lichaamsge-
wicht uitmaakte.

‘En nu ben je terug,’ zei Gulla stralend.

‘Ja, wat zeg je me daarvan,’ antwoordde Elma wat ongemakkelijk. Ze had niet op zo’n warme ontvangst gerekend.

‘Nou, het is misschien het beste als ik je meteen naar Hörður breng. Hij heeft me al laten weten dat hij je verwacht.’ Gulla gebaarde dat ze haar moest volgen. Ze liepen door een betegelde gang en bleven staan voor een deur waarop de naam HÖRÐUR HÖSKULDSSON op een meta-
len plaatje op de deur was aangebracht.

‘Als ik Hörður een beetje ken, dan hoort hij ons niet omdat hij met een koptelefoon op naar de radio luistert. Die man kan alleen werken met dat apparaat op zijn hoofd, ik heb nooit begrepen hoe hij dat doet.’ Gulla slaakte een diepe zucht en klopte toen stevig op de deur. Ze wachtte niet op een antwoord voor ze hem opende.

Aan het bureau zat een man die geconcentreerd naar het computerscherm voor hem keek. De koptelefoon zat op zijn hoofd, precies zoals Gulla had gezegd. Hij keek op toen hij de beweging opmerkte en haastte zich de koptelefoon af te zetten.

‘Hallo, Elma, kom binnen,’ zei Hörður met een vriendelijke glimlach op zijn gezicht. Hij stond op en stak zijn hand uit over het bureau voor hij haar gebaarde te gaan zitten. Hij was ruim boven de vijftig, met grijzend haar dat in slordige lokken langs zijn langwerpige gezicht viel. Elma zag dat zijn vingers fijn waren en zijn nagels goedverzorgd. Ze zag voor zich hoe hij ’s avonds voor de televisie zat en met zijn nagelvijl in de weer was. Automatisch vouwde ze haar handen in haar schoot, zodat haar afgekloven nagels niet te zien waren.

‘Oké, dus je hebt besloten om weer terug te keren naar Skagi en ons daarvan te laten profiteren,’ zei hij en hij leunde achterover, met zijn vingers gekruist over zijn borstkas, terwijl hij naar haar keek. Zijn stem was laag en zijn ogen wonderlijk lichtblauw.

‘Inderdaad, zo zou je het kunnen zeggen,’ zei Elma en ze rechtte haar rug. Ze voelde zich opeens als een klein meisje dat stout was geweest en nu in het kantoor van het hoofd van de school zat. Ze voelde haar wangen rood worden en hoopte dat hij het niet zag. Dat was alleen niet waarschijnlijk. Ze had die ochtend niet de tijd genomen om zich op te maken en dus was er niets wat het blozen kon verbergen.

‘Ik begrijp dat je gewerkt hebt bij de recherche in Reykjavík en het geval wil dat een van onze mannen heeft besloten om zich aan een carrière in de stad te wagen. Je neemt zijn bureau over, zo te zeggen.’ Hij boog zich naar voren en legde zijn ene hand onder zijn kin. ‘Ik moet toegeven dat ik wel een beetje verbaasd was toen je vader mij belde. Hoe komt het dat je na vijf jaar in de stad hebt besloten om hierheen te komen, als ik vragen mag?’

‘Misschien miste ik Akranes gewoon,’ antwoordde Elma en ze probeerde overtuigend te klinken. ‘Ik was al heel lang van plan om terug te komen,’ voegde ze eraan toe. ‘Mijn hele familie woont hier. Toen kwam er een huis te koop dat me beviel en heb ik mijn kans gegrepen.’ Ze glimlachte en hoopte dat haar antwoord afdoende was.

‘Ik begrijp het,’ zei Hörður en hij knikte rustig. Toen vervolgde hij: ‘We kunnen misschien niet dezelfde omstandigheden en hetzelfde tempo bieden als de hoofdstad, maar ik kan je wel beloven dat hoewel Akranes op het eerste gezicht een rustig stadje lijkt, we meer dan genoeg te doen hebben. Er is hier van alles wat onder de oppervlakte smeult en je zult je dus niet hoeven vervelen. Klinkt dat niet goed?’

Elma knikte. Ze had geen idee of hij serieus was of niet. Volgens haar was Akranes precies zo rustig als het eruitzag.

‘Zoals je waarschijnlijk weet, ben ik hoofdcommissaris van de recherche en je werkt dus onder mij. Hier wordt in diensten de klok rond gewerkt, met vier politieagenten tegelijk in een dienst, plus een inspecteur voor elke dienst. Akranes is het aansturend centrum van de recherche van heel Vesturland. We werken in traditionele shifts, zoals je ook in de stad gewend was. Zal ik je het bureau laten zien?’ Hij stond op, opende de deur en vroeg Elma hem te volgen.

Het politiebureau in Akranes was eigenlijk net als het politiebureau in Reykjavík, behalve dat het veel kleiner was. Er hing dezelfde sfeer als in andere overheidsgebouwen. Op de grond lag lichtbruine vloerbedekking en voor de ramen hingen witte rolgordijnen en lichte gordijnen. Meubels van licht berkenhout sierden de werkruimten. Hörður wees haar de vier cellen aan de ene kant van het bureau. ‘Er is er één bezet op het moment. Gisteravond schijnt het nogal druk te zijn geweest, maar hopelijk heeft die arme kerel nu zijn roes uitgeslapen, zodat hij weer naar huis kan,’ zei hij. Hij glimlachte opeens terwijl hij over zijn keurig getrimde baard wreef. Hij opende een lege cel, die leek op de cellen in de hoofdstad; een kleine langwerpige ruimte met een eenpersoonsbed.

‘Dit is overal hetzelfde, niet heel erg spannend,’ zei Hörður.

Elma knikte. Ze had al heel vaak dergelijke cellen gezien in Reykjavík; grijze muren en harde bedden, waarop niemand langer dan één nacht wilde slapen. Ze volgde Hörður de gang weer op waar de kantoren op uitkwamen. Hij bleef bij een deur staan, opende die en vroeg haar naar binnen te gaan. Ze stapte naar binnen en keek om zich heen in het kantoor. Het bureau was klein, maar er was genoeg plaats voor een computer en alles wat ze nog meer nodig had. Het had laden die op slot konden en er stond een plant op. Gelukkig leek het een soort cactus te zijn, die weinig zorg nodig had. Toch was het haar weleens gelukt om een cactus dood te laten gaan.

‘Dit wordt jouw plekje,’ zei Hörður opgewekt. ‘Gulla heeft het een paar dagen geleden voor je vrijgemaakt. Pétur, je voorganger, had allerlei diploma’s en rommel achtergelaten, maar ik denk dat alles maandag wel voor je is opgeruimd.’

‘Het ziet er prima uit,’ zei Elma en ze glimlachte naar Hörður. Ze liep naar het raam en keek naar buiten. Er kwam kou van het raam af en ze voelde kippenvel op haar armen. Tegenover het politiebureau stonden huizenblokken. Sombor en kleurloos. Toen ze klein was had ze in de kelder van sommige van die blokken gespeeld. De gangen waren groot en leeg en het rook er naar stilstaande lucht en rubber,

vanwege de autobanden die in de fietsenstalling werden bewaard. Een uitgelezen speelplaats voor kinderen.

‘Tja, dat is het eigenlijk wel,’ zei Hörður en hij wreef in zijn handen. ‘Zullen we eens kijken of de koffie klaar is? Je moet één kop met me drinken voor je weer naar huis gaat.’

Ze gingen de kantine binnen. Aan een klein tafeltje zat een man die zich voorstelde als Kári, politieagent. Hij vertelde hun dat de anderen die dienst hadden op een melding hadden moeten afgaan – een feestje in een flat dat tot in de ochtend duurde, en waar de burens niet zo blij mee waren.

‘Welkom in de rust van het platteland,’ zei hij toen. Toen hij lachte kneep hij zijn donkere ogen haast dicht, zodat je alleen zijn zwarte pupillen zag glinsteren. ‘Al is dit niet echt meer platteland, er is hier zo veel veranderd. De huizen worden hier als warme broodjes verkocht. Ze willen allemaal in Akranes wonen tegenwoordig.’ Hij lachte hard.

‘Het wordt zeker een grote verandering,’ antwoordde Elma. Ze kon een glimlach niet verbergen. De man zag eruit als een tekenfilmfiguur als hij lachte.

‘Fijn dat je erbij komt, we maakten ons eerlijk gezegd wel een beetje zorgen toen Pétur wegging. Hij was een van de meest ervaren krachten hier op het bureau. Hij wilde verandering, nadat hij hier meer dan twintig jaar had gewerkt. Hij heeft een vrouw in Reykjavík en allebei zijn kinderen zijn het huis uit.’ Hörður schonk koffie in twee kopjes en gaf haar er een. ‘Melk en suiker?’ vroeg hij en hij hield haar een paarse kartonnen doos voor.

Akranes 1989

Haar papa was al in geen dagen thuisgekomen. Ze vroeg niet meer waar hij was. Haar mama werd zo verdrietig als ze dat deed. Ze wist toch wel dat hij niet meer terugkwam. Dagenlang had ze mensen zien komen en gaan, had gehoord hoe ze met elkaar praatten, maar niemand had haar iets verteld. Ze keken naar haar en aaiden haar over haar hoofd, maar vermeden oogcontact. Ze begreep heus wel wat er gebeurd was, uit het weinige dat ze had gehoord. Ze wist dat papa op de dag dat hij vertrok met de boot was weggegaan. Ze had mensen horen praten over de schipbreuk en de storm; de storm die haar papa had weggenomen.

De nacht dat hij verdween was zij wakker geworden van de wind die aan de golfplaten op het dak rukte alsof hij ze eraf wilde trekken. Ze had papa in haar droom gezien, precies zoals hij was, met een grote glimlach op zijn gezicht en zweetdruppels op zijn voorhoofd. Net als in de zomer, als hij haar meenam op de boot. Ze had aan hem gedacht voor ze ging slapen. Haar papa had haar ooit eens gezegd dat als je aan leuke dingen denkt voor je naar bed gaat, je mooie dromen hebt. Daarom had ze aan hem gedacht. Hij was het leukste wat ze kon bedenken.

De dagen gingen voorbij en er kwamen geen mensen meer langs. Uiteindelijk waren ze met zijn tweeën, alleen zij en haar mama. Haar mama wilde haar nog altijd niets vertellen, hoe vaak ze er ook naar vroeg. Ze gaf een vaag antwoord, wuifde haar weg en zei haar dat ze moest gaan buitenspelen. Soms zat haar mama lange tijd bij het raam naar de zee te staren. Ze rookte ontzettend veel sigaretten. Veel meer

dan anders. Ze wilde iets liefs tegen haar zeggen, misschien dat haar papa alleen maar vermist was en heus wel weer thuis zou komen. Ze durfde niet. Ze was bang dat haar mama boos zou worden. Daarom hield ze zich stil en deed wat haar gezegd werd, als een braaf meisje. Ze ging buitenspelen, praatte zo weinig mogelijk en probeerde thuis onzichtbaar te zijn, zodat haar mama geen last van haar had.

Ondertussen werd de buik van mama steeds groter.

Eerste druk december 2021

First published in the United Kingdom by Orenda Books, 2020

First published in Iceland with the title *Marrið í stiganum* by Veröld Publishing, 2018

Copyright © Eva Björg Ægisdóttir, 2018

The moral right of the author of this work has been asserted in accordance with the

Copyright, Designs and Patents Act 1988

Copyright © 2021 voor deze uitgave Uitgeverij De Fontein, Utrecht

Vertaling Willemien Werkman

Omslagontwerp Marry van Baar

Omslagillustratie © Feifei Cui-Paoluzzo/Getty Images

Opmaak binnenwerk ZetSpiegel, Best

ISBN 978 90 261 5246 7

ISBN e-book 978 90 261 5247 4

ISBN luisterboek 978 90 261 5841 4

NUR 332

www.uitgeverijdefontein.nl

Uitgeverij De Fontein vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Alle personen in dit boek zijn door de auteur bedacht. Enige gelijkenis met bestaande – overleden of nog in leven zijnde – personen, anders dan die in het publieke domein thuishoren, berust op puur toeval.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.